

ការជួយដល់អ្នកដទៃឱ្យស្គាល់ការខ្សឹបប្រាប់នៃព្រះវិញ្ញាណ

វិហ្គី អែហ្វ ម៉ាតស៊ូមី

ទីប្រឹក្សាទីពីរនៅក្នុងគណៈប្រធានអង្គការបឋមសិក្សាទូទៅ

យើងអាចជួយដល់អ្នកដទៃឱ្យកាន់តែស្គាល់ការបំផុសគំនិតនៃព្រះវិញ្ញាណ នៅពេលយើងចែកចាយទិវន្តាល់របស់យើងអំពីឥទ្ធិពលនៃព្រះវិញ្ញាណ បរិសុទ្ធនៅក្នុងជីវិតរស់នៅរបស់យើង ។

ពេលចប់ការងាររបស់ពួកគេ អ្នកផ្សព្វផ្សាយសាសនាមួយគូ ចាប់ផ្តើមដើរទៅផ្ទះ រំពេចនោះមានម្នាក់ងាកទៅរកដៃគូហើយនិយាយថា “ខ្ញុំមានអារម្មណ៍ថា យើងចាំបាច់ត្រូវឈប់នៅកន្លែងចុងក្រោយមួយនេះ” ។ គ្រូបង្រៀនតាមផ្ទះម្នាក់ត្រូវបានបំផុសគំនិតឱ្យទូរស័ព្ទទៅកាន់គ្រួសារមួយ ដែលគាត់បានជួបកាលពីប៉ុន្មានថ្ងៃមុន ។ យុវនារីម្នាក់រៀបចំផែនការថាចូលរួមក្នុងពិធីជប់លៀងរបស់មិត្តនៅសាលានាង ប៉ុន្តែមានអារម្មណ៍ថាលើកនេះត្រូវនៅផ្ទះម្តង ។

តើអ្នកផ្សព្វផ្សាយសាសនាដឹងថាត្រូវគោរពបន្ទាបនរណាម្នាក់ដែលកំពុងតែអធិស្ឋានរកពួកគេដោយរបៀបណា? ឬ តើគ្រូបង្រៀនតាមផ្ទះ ដឹងថាត្រូវទូរស័ព្ទទៅគ្រួសារមួយ ដែលត្រូវការជំនួយយ៉ាងខ្លាំងដោយរបៀបណា? ឬ តើយុវនារីអាចដឹងថាត្រូវនៅឆ្ងាយ ពីស្ថានភាព ដែលអាចនឹងបន្ទាបដល់តម្លៃរបស់នាងដោយរបៀបណា? នៅក្នុងស្ថានភាព នីមួយៗទាំងនេះ ពួកគេត្រូវបានដឹកនាំដោយឥទ្ធិពលនៃព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធ ។

បទពិសោធន៍ស្រដៀងគ្នា កើតឡើងដដែលៗចំពោះសមាជិកនៅទូទាំងពិភពលោកជារៀងរាល់ថ្ងៃ ហើយមានមនុស្សដែលមានបំណងប្រាថ្នា ដើម្បីទទួលបានអារម្មណ៍ នៃព្រះវិញ្ញាណដឹកនាំពួកគេជាប្រចាំនៅក្នុងជីវិតរស់នៅ ។ ខណៈពេលមនុស្សម្នាក់ៗ អាចរៀនស្គាល់ការខ្សឹបប្រាប់នៃព្រះវិញ្ញាណ ដំណើរការនៃការរៀនសូត្រនោះ អាចនឹងត្រូវបាន ធ្វើឱ្យកាន់តែងាយស្រួល នៅពេលអ្នកដទៃជួយយើងឱ្យយល់អំពីព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធ ចែកចាយទិវន្តាល់ផ្ទាល់ខ្លួនពួកគេ ហើយផ្តល់បរិយាកាសមួយ ដែលអាចទទួលបានអារម្មណ៍ព្រះវិញ្ញាណ ។

ការយល់គោលលទ្ធិ

សារៈសំខាន់នៃការជួយដល់អ្នកដទៃឱ្យយល់ គឺត្រូវបានពិពណ៌នានៅក្នុងគោលលទ្ធិ និងសេចក្តីសញ្ញា ។ ឪពុកម្តាយ “នៅក្នុងស៊ីយ៉ូន ឬនៅក្នុងស្តេកណាមួយ ដែលបានរៀបចំឡើង” ត្រូវបានប្រាប់ឱ្យជួយដល់កូនចៅរបស់ពួកគាត់ “យល់នូវគោលលទ្ធិ” ។ 1

មិនថាយើងស្ថិតនៅក្នុងថ្នាក់រៀន ក្នុងការពិភាក្សាអ្នកផ្សព្វផ្សាយសាសនា ឬក្នុងភាគីជួបជុំក្រុមគ្រួសារនោះទេ ការបង្រៀនគោលលទ្ធិអំពីព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធ អាចជួយដល់អ្នកដទៃឱ្យយល់អំពីអំណោយទានសំខាន់នេះ ។ យើងដឹងថាខណៈពេល “ព្រះវិញ្ញាណនៃព្រះគ្រីស្ទត្រូវបានប្រទានដល់មនុស្សគ្រប់រូប ដើម្បីឱ្យគេអាចដឹងខុស និងត្រូវ” 2 សិទ្ធិដើម្បីមានភាពជាដៃគូនៃ

ព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធខ្លាប់ខ្លួន កើតមាន នៅពេលសមាជិកត្រូវបានប្រទានឱ្យនូវអំណោយទាននោះ ដោយការដាក់ដៃនៅលើក្បាល ដោយអ្នកទាំងឡាយដែលមាន សិទ្ធិអំណាចត្រឹមត្រូវ ។ 3

ភាពជាដៃគូនេះ អាចបន្តនៅជាមួយយើង បើសិនជាយើងមានភាពសក្តិសម ។ យើងត្រូវបានប្រាប់ថា "ព្រះវិញ្ញាណនៃព្រះអម្ចាស់ ពុំគង់នៅក្នុងព្រះវិហារណាដែលឥត បរិសុទ្ធឡើយ ។ 4 ហើយថា នៅពេលយើង "ឱ្យគុណធម៌តុបតែងគំនិត [របស់យើង] ដោយឥតឈប់ឈរ នោះ...ព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធនឹងទៅជាគូកន [របស់យើង] ជានិច្ច" ។ 5

ព្រះគម្ពីរ និងពួកព្យាករិបង្រៀនអំពីភាពជាដៃគូខ្លាចខ្លួននេះជាអ្វីខ្លះ ។ ព្រះអម្ចាស់ប្រាប់យើងថា "យើងនឹងប្រាប់អ្នក នៅក្នុងគំនិតរបស់អ្នក និងនៅក្នុងចិត្តរបស់អ្នក ដោយព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធ ដែលនឹងសណ្ឋិតមកលើអ្នក ហើយដែលនឹងគង់នៅក្នុង ចិត្តរបស់ អ្នក" 6 អេណុស បានថ្លែងថា "នៅពេលខ្ញុំ...កំពុងសញ្ជឹងក្នុងវិញ្ញាណ មើលចុះសម្លេងនៃព្រះ អម្ចាស់បានចូលមកក្នុង គំនិត ខ្ញុំ" 7 យ៉ូសេបស្តីធម៌មានប្រសាសន៍ថា "នៅពេលអ្នកទទួលអារម្មណ៍មាន បញ្ហាបរិសុទ្ធនៅក្នុងខ្លួនអ្នក វាអាចផ្តល់នូវគំនិត មួយរំពេចដល់អ្នក" ។ 8 ប្រធាន ហិនរី ប៊ី អាវិរីង បានពិពណ៌នាអំពីឥទ្ធិពលនៃព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធថាជា "សេចក្តីសុខសាន្ត សេចក្តី សង្ឃឹម និង សេចក្តីអំណរ" ។ លោកបន្ថែមទៀតថា "ខ្ញុំស្នើរតែមានការទទួលអារម្មណ៍ នៃពន្លឺជានិច្ច" ។ 9

ការពិពណ៌នាដែលជាទីពេញចិត្តរបស់ខ្ញុំ ចេញមកពីក្មេងប្រុសអាយុប្រាំបីឆ្នាំម្នាក់ ដែលទើបតែបាន ទទួលព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធ ។ គាត់ និយាយថា "គាត់មានអារម្មណ៍ដូចជាពន្លឺព្រះអាទិត្យ" ។

ចែកចាយទីបន្ទាល់ផ្ទាល់ខ្លួន

ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ វាមិនមែនជានិច្ចកាលងាយស្រួលដើម្បីដឹងអំពី "ពន្លឺព្រះអាទិត្យ" ភ្លាមនៅពិដំបូងនោះទេ ។ ព្រះគម្ពីរមរមន ប្រាប់យើងអំពីពួកសាសន៍លេមិន ស្មោះត្រង់មួយចំនួនដែល "ត្រូវបានទទួលបុណ្យជ្រមុជដោយភ្លើង និងដោយ ព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធ ហើយពួកគេពុំបានដឹងទេ" ។ 10

យើងអាចជួយដល់អ្នកដទៃ ឱ្យកាន់តែស្គាល់ការបំផុស គំនិតនៃព្រះវិញ្ញាណ នៅពេលយើងចែកចាយទីបន្ទាល់របស់យើងអំពី ឥទ្ធិពលនៃព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធនៅក្នុងជីវិតរស់នៅរបស់យើង ។ ចូរចងចាំថា បទពិសោធន៍មួយចំនួនគឺពិសិដ្ឋខ្លាំងណាស់ដើម្បីប្រាប់ ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ តាមរយៈការចែកចាយទីបន្ទាល់អំពី ព្រះវិញ្ញាណនៅក្នុងជីវិតរបស់យើង នោះអ្នកទាំងឡាយដែលមិន ស្គាល់ការបំផុសគំនិត ទាំងនេះ គឺហាក់ដូចជាកាន់តែស្គាល់ នៅពេលពួកគេមានអារម្មណ៍ស្រដៀងគ្នានេះ ។

ខ្ញុំគឺជាសមាជិកដំបូងគេក្នុងគ្រួសាររបស់ខ្ញុំដែលចូលរួមក្នុងសាសនាចក្រ ។ កាលពីនៅអាយុប្រាំបីឆ្នាំ ខ្ញុំរង់ចាំដើម្បីទទួលអារម្មណ៍ ខុសប្លែកមួយ ដោយសារតែពិធីបុណ្យជ្រមុជទឹករបស់ខ្ញុំ ។ តាមពិតទៅ រឿងតែមួយគត់ដែលខ្ញុំទទួលអារម្មណ៍ នៅពេលខ្ញុំត្រូវ លើកចេញពីទឹកវិញ... គឺទឹកជោកអស់ ។ ខ្ញុំបានគិតអំពីអ្វីមួយដែលកាន់តែមានអានុភាពនឹងកើតឡើង នៅពេលខ្ញុំត្រូវបានទទួល ពិធីបញ្ជាក់ ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ បន្ទាប់ពីការទទួល ព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធ ខ្ញុំមានអារម្មណ៍សប្បាយម្តងទៀត ប៉ុន្តែគ្មានអ្វីខុស ប្លែកជាក់លាក់ ជាងដែលខ្ញុំមាននៅប៉ុន្មាននាទីមុននេះនោះទេ ។

វាមិនមានអ្វីទេ រហូតដល់ថ្ងៃបន្ទាប់ពេលក្នុងការប្រជុំតមអាហារ និងផ្លែឈើបន្ទាល់ ទើបខ្ញុំ ទទួលបានពិសោធន៍នូវអ្វីដែលខ្ញុំនៅ ពេលនេះស្គាល់ថា ជាតិទ្វីពលនៃព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធ។ បងប្រុសម្នាក់បានឈរផ្លែឈើបន្ទាល់របស់គាត់ ហើយប្រាប់អំពីពរជ័យ ទាំងឡាយនៃភាពជាសមាជិករបស់គាត់នៅក្នុងសាសនាចក្រ។ ខ្ញុំមានអារម្មណ៍កក់ក្តៅនៅក្នុងខ្លួនខ្ញុំ។ ទោះជា ខ្ញុំមានអាយុ ប្រាំបីឆ្នាំ តែខ្ញុំស្គាល់ថា នេះគឺជាអ្វីមួយដែលខុសប្លែក។ ខ្ញុំមានអារម្មណ៍សុខសាន្តមកលើខ្ញុំ ហើយខ្ញុំមានអារម្មណ៍ច្បាស់ថា ព្រះវរបិតាសូតិបានសព្វព្រះទ័យនឹងខ្ញុំ។

ផ្តល់បរិយាកាសមួយ ដែលអាចទទួលបានអារម្មណ៍ ព្រះវិញ្ញាណ

មានកន្លែងជាច្រើន ដែលវាកាន់តែងាយស្រួលដើម្បីទទួលបានអារម្មណ៍ព្រះវិញ្ញាណ។ កន្លែងមួយចំនួនទាំងនោះរួមមាន ការប្រជុំផ្លែឈើបន្ទាល់ និងសន្តិសីទទូទៅ។ ប្រាកដណាស់ ព្រះវិហារបរិសុទ្ធគឺជាកន្លែងមួយទៀត។ សំណូមពរសំរាប់យើងម្នាក់ៗគឺ ត្រូវផ្តល់នូវបរិយាកាស ដែលអាចទទួលបានអារម្មណ៍ព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធជាប្រចាំ នៅក្នុងគេហដ្ឋានរបស់យើង និងមានជាប្រចាំសប្តាហ៍ នៅក្នុងព្រះវិហារ។

មូលហេតុមួយ ដែលយើងត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យអធិស្ឋាន និងអានព្រះគម្ពីរជាប្រចាំថ្ងៃ គឺថាសកម្មភាពទាំងពីរនេះអញ្ជើញឱ្យ ព្រះវិញ្ញាណចូលមកក្នុងគេហដ្ឋានរបស់យើង ហើយនឹងនៅក្នុងជីវិតរស់នៅនៃសមាជិកគ្រួសាររបស់យើង។

ដោយសារតែព្រះវិញ្ញាណ ត្រូវបានពិពណ៌នាជាញឹកញាប់ថាជា សម្លេងតូចរហ័ស 11 នោះ វាគឺជាការសំខាន់ ដើម្បីយើងមាន ពេលស្ងប់ស្ងាត់នៅក្នុងជីវិតរស់នៅរបស់យើងផងដែរ។ ព្រះអម្ចាស់បានទូន្មានដល់យើងថា "ចូរបង្អង់សិន ឱ្យបានដឹងថា យើងជា ព្រះ" 12 បើសិនជាយើងផ្តល់ពេលស្ងប់ ហើយស្ងាត់ស្ងៀមជារៀងរាល់ថ្ងៃ នៅពេលយើងកុំបើក ទូរទស្សន៍ កុំព្យូទ័រ ល្បែងវីដេអូ និងគ្រឿងអេឡិចត្រូនិចផ្ទាល់ខ្លួនរបស់យើងជានិច្ចទេ នោះយើងអនុញ្ញាតឱ្យសម្លេងតូចរហ័សនោះ មានឱកាសដើម្បីផ្តល់វិវរណៈ ផ្ទាល់ខ្លួន ហើយខ្សឹបប្រាប់នូវការណែនាំដ៏ផ្អែមល្អែម ការអះអាង និងល្ងង់លោមដល់យើង។

ស្រដៀងគ្នានេះ យើងអាចផ្តល់បរិយាកាសនៅព្រះវិហារ ដែលអនុញ្ញាតឱ្យព្រះវិញ្ញាណ ផ្តល់ការបញ្ជាក់ដ៏ទេវភាព ចំពោះអ្វីដែល កំពុងត្រូវបានបង្រៀន។ ពួកគ្រូបង្រៀន និងពួកអ្នកដឹកនាំ ធ្វើច្រើនជាងគ្រាន់តែបង្រៀនមេរៀន ឬដឹកនាំការប្រជុំ។ ពួកគាត់ សម្រួលឱ្យមានការខ្សឹបប្រាប់នៃព្រះវិញ្ញាណចំពោះសមាជិកម្នាក់ៗ។ អែលឌើរ វិរាដ ជី ស្តុត បានមានប្រសាសន៍ថា "បើសិនជាអ្នក គ្មានសម្រេចបានអ្វីនៅក្នុងទំនាក់ទំនង របស់អ្នកជាមួយនឹងសិស្ស ក្រៅពីជួយឱ្យពួកគេស្គាល់ និងធ្វើតាមការបំផុសគំនិតនៃព្រះ វិញ្ញាណ នោះអ្នកនឹងប្រទានពរដល់ជីវិតពួកគេដ៏លើសលប់ ហើយអស់កល្បជានិច្ច" ។ 13

គ្រូបង្រៀនថ្នាក់សានប៊ីមបានរុំសមាជិកក្នុងថ្នាក់របស់គាត់ម្នាក់ៗម្តងមួយៗនឹងភ្លយ ដើម្បីបង្រៀនពួកគេ អំពីអារម្មណ៍នៃព្រះ- វិញ្ញាណមានដូចជាការល្ងង់លោម និងភាពសុខសាន្តនៃអ្វីដែលបានគ្រប់ដណ្តប់ពីលើពួកគេនោះ។ ម្តាយដែលមកជាមួយ ក៏បានស្តាប់ ឮមេរៀនផងដែរ។

ជាច្រើនខែក្រោយមក អ្នកម្តាយនោះមានអំណរគុណ ចំពោះគ្រូបង្រៀន។ គាត់បានប្រាប់ពីមូលហេតុដែល គាត់បានក្លាយ ជាអ្នកអសកម្ម នៅពេលគាត់បានទៅជាមួយនឹងកូនស្រីតូចរបស់គាត់ ទៅកាន់ថ្នាក់កុមារ។ អស់រយៈពេលជាច្រើនសប្តាហ៍ បន្ទាប់ពីមេរៀននោះ អ្នកម្តាយម្នាក់នោះបានរងទុក្ខនឹងការរលូតកូន។ គាត់បានយកឈ្នះលើការសោកសៅ នៅពេលគាត់ទទួល អារម្មណ៍កំក្តៅ និងសេចក្តី- សុខសាន្តដ៏អស្ចារ្យនៅវិញនោះ។ វាមានអារម្មណ៍ដូចជាមាននរណាម្នាក់បានដណ្តប់ភ្នែកដឹកកំក្តៅ ដល់គាត់។ គាត់បានស្គាល់ ការលូងលោមពីព្រះវិញ្ញាណ ហើយដឹងថាព្រះវរបិតាស្នូតដឹងអំពីគាត់ ហើយថាទ្រង់ស្រឡាញ់គាត់។

នៅពេលយើងយល់អំពីការខ្សឹបប្រាប់នៃព្រះវិញ្ញាណ នោះយើងនឹងអាចស្តាប់ទ្រង់បង្រៀនយើងអំពី "ការណ៍ទាំងឡាយដ៏ប្រកប ដោយសេចក្តីសុខសាន្តនៃនគរ" 14 ហើយនឹង "អ្វីៗគ្រប់យ៉ាងដែល [យើង] ត្រូវធ្វើ"។ 15 យើងនឹងស្គាល់ចម្លើយចំពោះ ការអធិស្ឋានរបស់យើង ហើយស្គាល់របៀបដើម្បីរស់នៅតាមដំណឹងល្អឱ្យកាន់តែពេញលេញរៀងរាល់ថ្ងៃ។ យើងនឹងត្រូវបាន ដឹកនាំ និងការពារ។ ហើយយើងអាចបណ្តុះអំណោយទាននេះនៅក្នុងជីវិតរស់នៅរបស់យើង នៅពេលយើងធ្វើតាមការបំផុស គំនិតខាងវិញ្ញាណទាំងនោះ។ ដែលសំខាន់បំផុត យើងនឹងទទួលអារម្មណ៍ថា ទ្រង់ធ្វើជាសាក្សីដល់យើងអំពីព្រះវរបិតា និងព្រះរាជ- បុត្រា។ 16

កាលពីខ្ញុំនៅក្មេង ខ្ញុំបានចូលរួមសន្និសីទយុវវ័យ ខ្ញុំបានទទួលអារម្មណ៍ថា ព្រះវិញ្ញាណបានធ្វើជាសាក្សីចំពោះខ្ញុំអំពីសេចក្តីពិត ពេញលេញនៃដំណឹងល្អដែលបានស្តារឡើងវិញ។ នៅក្នុងការរៀបចំសំរាប់ការប្រជុំថ្លែងទីបន្ទាល់ យើងបានច្រៀងបទ "ព្រះវិញ្ញាណ នៃព្រះ" ឥឡូវនេះ ខ្ញុំបានច្រៀងទំនុកដំកើងនោះជាច្រើនដងកាលពីមុន នៅក្នុងការប្រជុំសាក្រាម៉ង់។ ប៉ុន្តែនៅក្នុងឱកាសនេះ ចាប់តាំងពីការបើកកម្មវិធី ខ្ញុំបានទទួលអារម្មណ៍នៃព្រះវិញ្ញាណ។ ដល់ពេលយើងបានច្រៀងបទ "the latter-day glory begins to come forth" (សិរីល្អនៃថ្ងៃចុងក្រោយ ចាប់ផ្តើមចេញមក) 17 ខ្ញុំបានដឹងថា ពាក្យពេចន៍ទាំងនេះ គឺមានន័យច្រើនជាង ទំនុកច្រៀងដ៏ល្អៗទៅទៀត ព្រោះវាជាសេចក្តីពិតដ៏ស្រស់ស្អាត។

ព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធបានបញ្ជាក់ដល់ខ្ញុំថា ព្រះ ជាព្រះវរបិតាមានព្រះជន្មរស់។ ទ្រង់ស្រឡាញ់យើងម្នាក់ៗ។ ទ្រង់ស្គាល់យើងម្នាក់ៗ និងដោយផ្ទាល់។ ទ្រង់ស្តាប់ពាក្យអង្វរនៅក្នុងដួងចិត្តរបស់យើង ហើយទ្រង់ឆ្លើយតបការអធិស្ឋានដោយស្មោះស្ម័គ្រទាំងឡាយ។

ព្រះយេស៊ូវគ្រីស្ទគឺជាព្រះអង្គសង្គ្រោះ និងព្រះប្រោសលោះរបស់យើង។ ទ្រង់យាងមកផែនដីនៅក្នុងកាលដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត ដើម្បីធ្វើឱ្យចូរសំរាប់អំពើបាបរបស់យើង។ ហើយទ្រង់នឹងយាងមកម្តងទៀត។ ទិដ្ឋភាពនៃដំណឹងល្អទាំងនេះ និងដទៃទៀត ធ្វើឱ្យទីបន្ទាល់របស់ខ្ញុំបានរឹងមាំនៅក្នុងដួងចិត្តរបស់ខ្ញុំ ដោយសារតែតម្លៃពិតនៃព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធ។ នៅក្នុងព្រះនាមនៃព្រះយេស៊ូវ គ្រីស្ទ អាម៉ែន។

កំណត់ចំណាំ

- 1. សូមមើល គ. និង ស. 68:25 ។
- 2. ម្សិល 7:16 ។

3. សូមមើល *ពិតចំពោះសេចក្តីជំនឿ* (ឆ្នាំ 2004) ទំព័រ 83 ។
4. ហេលេមីន 4:24 ។
5. គ. និង ស. 121:45--46 ។
6. គ. និង ស. 8:2 ។
7. អេណុស 1:10 ។
8. យ៉ូសេប ស្ទីច នៅក្នុង *History of the Church* 3:381 ។
9. Henry B. Eyring, “Gifts of the Spirit for Hard Times,” *Ensign*, ខែ មិថុនា ឆ្នាំ 2007, 18 ។
10. នីហ្វែទី 3 9:20 ។
11. សូមមើល ពង្សាវតារក្សត្រី 1 19:12; នីហ្វែទី 1 17:45 គ. និង ស. 85:6 ។
12. ទំនុកដំរើង 46:10 សូមមើល គ. និង ស. 101:16 ផងដែរ ។
13. វិធាន ជី ស្តុត *Helping Others to Be Spiritually Led* (សន្ទរកថាទៅកាន់គ្រូបង្រៀនខាងសាសនា ថ្ងៃទី 11 ខែ សីហា ឆ្នាំ 1998) ទំព័រ 3 នៅក្នុង *Teaching, No Greater Call* ឆ្នាំ 1999 ទំព័រ 48 ។
14. គ. និង ស. 36:2 ។
15. សូមមើល នីហ្វែទី 2 32:1--5 ។
16. សូមមើល នីហ្វែទី 2 31:18 ។
17. “ព្រះវិញ្ញាណនៃព្រះ” *ទំនុកដំរើង* ទំព័រ 28 ។